

Apeldoorn, 3 november 2025

Beste deelnemers aan zonnepark Klarenbeek,

Bij deze willen we u op de hoogte brengen van de ontwikkelingen van zonneparken in Nederland in het algemeen en die van ons zonnepark in Klarenbeek in het bijzonder. Zoals u in het nieuws heeft kunnen vernemen gaat het de laatste tijd niet goed met de financiële positie van zonneparken. Vanaf 2023 is het aantal uren waarop de prijs van zonnestroom op de handelsbeurs negatief is enorm toegenomen. Een negatieve prijs betekent dat een zonnepark moet betalen voor de geproduceerde stroom die op het net gezet wordt. Om dat te voorkomen wordt de stroomproductie uitgezet onder het mom “geen inkomsten is altijd nog beter dan betalen”. Echter, ook dit is een kostbare aangelegenheid. Het gaat om zonnige en zomerse condities die tot enkele jaren terug garant stonden voor forse inkomsten, inkomsten waarop gerekend is in de Business Case.

De oorzaak van de sterke toename van negatieve prijzen heeft alles te maken met de forse uitbreiding van de zonnecapaciteit (en overigens ook windcapaciteit) die er toe leidt dat vraag en aanbod op veel uren niet op elkaar afgestemd zijn. Daar komt bij dat de voorspelling van de hoeveelheid stroom die uit zon en wind geproduceerd wordt regelmatig afwijkt van de gerealiseerde hoeveelheid. Deze onbalans moet dan op andere en soms kostbare wijze gecorrigeerd worden.

Dit zijn landelijke ontwikkelingen waar zonnepark Klarenbeek ook last van heeft. Door de opgebouwde reserves van de recente goede jaren is er nog geen acuut probleem, maar het is duidelijk dat deze tendens niet jaren moet blijven voorduren. Om aandacht voor deze ontwikkeling te vragen is er besloten om te gaan praten met verslaggevers van het Financieel Dagblad en RTL Nieuws. Op deze publiciteit hebben we veel positieve reacties ontvangen.

Dit bericht bevat de volgende onderwerpen:

- Het functioneren van het zonnepark, de productie, en het onderhoud.
- De financiële ontwikkelingen in de markt en RVO
- Wat we hebben ondernomen en nog gaan ondernemen om de zaak te verbeteren.

We begrijpen dat er bij jullie vragen en bezorgdheid bestaan. We zijn van plan om een bijeenkomst voor deelnemers te organiseren waarin we meer tekst en uitleg zullen verschaffen en waarin we jullie vragen kunnen beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Michiel

Hoe doet het park het?

Tabel 1 geeft een overzicht van enkele parameters van het zonnepark sinds de start eind Augustus 2021.

Tabel 1 Zonnepark Klarenbeek 2021-2025

	2021 Sep-Dec	2022 Jan-Dec	2023 Jan-Dec	2024 Jan-Dec	2025 Jan-Jun	2021- 2025
Beeschikbaarheid (%)	99,9	99,7	97,9	99,91	99,85	
Performance ratio	87,9	87,4	81,6	80,21	77,85	
Verwachte Productie (MWh)	3.655	18.046	17.992	17.938	9.556	67.187
Gerealiseerde Productie (MWh)	3.533	20.475	18.149	16.759	10.329	69.245
Afgetopt / Curtailed (MWh)	0	0	0	349	727	1.076
Verschil (MWh)	-122	+2.428	+157	-1.179	+1.499	+2.058
Verschil (%)	-3	+13	+1	-7	+16	+3

Na bijna 5 jaar in productie is de conclusie:

- De beschikbaarheid van panelen en omvormers is erg goed met getallen die dicht tegen het maximum van 100% aanzitten.
- Het park heeft 2.058 MWh meer energie geproduceerd dan verwacht bij de start van het park; dat is een overschot van 3 procent.
- Ondanks het feit dat het park ten gevolge van twee inbraken productieverlies geleden heeft kan dit niet anders dan zeer goed gekenschetst worden.
- In de periode 2021-2023 is er geen curtailment geweest; gedurende de laatste 18 maanden hebben we 1.076 MWh door curtailment verloren.
- Tenslotte is het duidelijk dat de zeer zonnige jaren 2022 en 2025 hebben bijgedragen aan een goed resultaat. Deze jaren hebben het zeer slechte jaar 2024 (een van de somberste jaren van de laatste 20 jaar) meer dan gecompenseerd.

De resultaten zoals getoond in Tabel 1 laten de kwaliteit van het technisch ontwerp en de constructie zien, evenals de zorg die in onderhoud betracht is. In de lente van 2025 zijn alle panelen met een robot gestuurde wasmachine gereinigd met de bedoeling de productie van het park voor de komende jaren hoog te houden.

Financiële ontwikkelingen in de markt en RVO

Inkomsten

In 2019 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een beschikking voor een SDE subsidie afgegeven met een garantiebepdrag van 95 E/MWh. Dit is de kern van de businesscase. De businesscase van het project was en is gebaseerd op inkomsten uit de productie van zonnestroom die tegen een vrijwel vast tarief van 95 E/MWh in de boeken gezet kon worden. De stroom wordt in eerste instantie via een zogenaamde Power Purchase Agreement (PPA) aan een energieleverancier (in ons geval Greenchoice) verkocht waarna en indien nodig de SDE subsidie aanvult tot het garantiebepdrag. In jaren waarin de stroomprijs op de beurs hoog is, is de subsidie

laag of zelfs nul, in jaren waarin de stroomprijs op de beurs laag is, is de subsidie hoog. Tot voor enkele jaren gold dat alle productie-uren meededen voor de SDE-subsidie.

In 2023 begon er een nieuwe fase toen negatieve beursprijzen regelmatig opgeld deden. Dan dient er dus, als er niet afgeschakeld wordt, voor de geproduceerde stroom betaald te worden. De kosten kunnen daarbij tot enkele duizenden euro's per dag oplopen. Als de beursprijzen zes uur of meer op een rij negatief zijn dan komen die uren niet voor SDE-subsidie in aanmerking. En aangezien het onderhand een substantieel aantal uren betreft is de consequentie dat het zogenaamde garantiebedrag niet meer gehaald kan worden. Als dat enkele jaren achtereenvolgens gebeurt komt het park in financieel zwaar weer.

We hebben onderzocht wat er gebeurt als het effectieve inkomen van het zonnepark daalt tot een equivalent van een garantiebedrag van 80 E/MWh, en dat vergeleken met het garantiebedrag van 95 E/MWh.

Om een lang verhaal kort te houden komt het erop neer dat bij inkomsten zoals destijds voorzien (garantiebedrag van 95 E/MWh) het zonnepark financieel gezond blijft draaien. Als daarentegen de inkomsten fors zakken tot een niveau van 80 E/MWh dan zal het zonnepark in zwaar weer terechtkomen en is het voorspelbaar dat over 1-2 jaar uitgaven zoals het uitbetalen van deelnemers ofwel gereduceerd zal dienen plaats te vinden (bijvoorbeeld alleen aflossing en geen rente) ofwel opgeschort dient te worden. Dit zijn maatregelen die we uiteraard willen vermijden, waarbij ook wordt aangetekend dat een inkomstenniveau van 80 E/MWh erg laag is en waarschijnlijk lager dan we zullen meemaken. Niettemin is het een scenario waar we in het ergste geval rekening mee moeten houden.

Het is aan ons om te voorkomen dat de inkomsten zo ver naar beneden zakken. Wat gaan we doen en wat hebben we inmiddels gedaan?

Maatregelen

Aangezien zonnepark Klarenbeek niet het enige zonnepark met deze problemen is leek het ons een goed idee om de publiciteit te zoeken. Dat hebben we gedaan middels een interview met het Financieel Dagblad en een interview voor het RTL Nieuws. Dat heeft zo'n 14 reacties opgeleverd met personen met wie we daarna over mogelijke oplossingen gesproken hebben.

De strategie die ons voor ogen staat is tweeledig, te weten:

- Aandringen op een SDE-subsidie verlening die rekening houdt met het nadeel dat we ondervinden door het veelvuldig voorkomen van uren met negatieve prijzen.
- Ontwikkelen van additionele inkomstenbronnen.

Ad 1 SDE-subsidie

Via contacten bij onze branche-organisatie Energie Samen pleiten we ervoor dat bij het vaststellen van de omvang van de subsidie voor een kalenderjaar beter dan nu rekening gehouden wordt met de omvang van het financiële nadeel dat zonneparken momenteel ondervinden. Het komt neer op het bijstellen van de door PBL en TNO ieder berekende profiel- en onbalansfactoren. Of we en in het bijzonder Energie Samen daar een open oor voor weet te

vinden is nog niet duidelijk. Als het slaagt zijn we weer in financieel stabiel weer terechtgekomen.

Ad 2 Andere inkomstenbronnen

Andere inkomstenbronnen kunnen we onderverdelen in:

- De zogenaamde 6 MW lijn
- Installatie van grote opslagsystemen
- Stroom leveren voor een vaste prijs aan derden (bijvoorbeeld elektrische auto's) op momenten dat de stroomprijs negatief is.

De 6 MW lijn is een verbinding die het park nu al heeft met het nationale netwerk maar die dan ook gebruikt kan worden om energie in te nemen en niet alleen te leveren zoals gebruikelijk is bij zonneparken. In opdracht van de gemeente Apeldoorn wordt onderzocht of het zonnepark Klarenbeek kan participeren in een lokaal netwerk om energie onderling uit te wisselen. Daarbij zijn diverse nabij gelegen bedrijven betrokken en ook de Ecofactorij waar al een lokaal netwerk actief is. Gekeken wordt welke configuratie voor het zonnepark het meest voordelig is. Het uitwisselen van energie met de naburige industrie gaat helpen de business case van het zonnepark te verbeteren.

In combinatie met het voorgaande wordt ook gekeken naar de mogelijkheden die grootschalige opslag zou kunnen bieden. Met diverse aanbieders van batterijsystemen zijn en worden afspraken gemaakt om te zien of het installeren van een batterij een werkbare en financieel haalbare kaart kan zijn.

Tenslotte zijn er in september en oktober met vier partijen gesprekken gevoerd over het gebruik van zonnestroom tijdens uren waarop de stroomprijs laag of zelfs negatief is. Dit betreft het opladen van accupakketten voor zware machines die voor grondwerkzaamheden gebruikt worden. Ook een laadplein voor particulieren is besproken. De laatste variant betreft een ondernemer die waterstof wil produceren ook als het aanmaakproces onregelmatig is. Voor deze initiatieven lijkt het kleinere park Brinkenweg meer geschikt, in het bijzonder vanwege de toegankelijkheid voor auto's en vrachtauto's. Of deze initiatieven ook gerealiseerd gaan worden is op dit moment nog niet duidelijk.

Voor zonnepark Klarenbeek zetten we onze kaarten vooral in op de 6 MW lijn en de grote opslagsystemen.